NĂM THỨ MƯỜI BAI — SỐ THỨ 2410 — MỖI SỐ 6 XU — NGÀY THỨ TƯ 1er AVRIL 1925

RÉSIDENCE ... TONKIN

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

BÁO GIÁ

Một năm	6$ 00	6$ 00	6$ 00	6$ 00	6$ 00	6$ 00	12$ 00
Các tặng và các công sở	»	8 00	8 00	8 00	8 00	9 00	»
Sáu tháng	3 00	3 50	3 50	3 50	3 50	3 50	6 00
Ba tháng	1 50	1 75	1 75	1 75	1 75	1 75	3 00
Một tháng	0 50	0 60	0 60	0 60	0 60	0 60	1 00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN VĂN VINH
Rédacteur en chef : PHẠM HUY LỤC
Administrateur-gérant : NGUYỄN V. LỘI

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
Téléphone n° 120

93891

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion . . . 0$ 30 la ligne
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion . . . 0$ 15 la ligne
Réclame dans la 3e page . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales . . . 1$ 50 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants

Cái nạn đói ở Trung-kỳ

Cái vận-hạn của dân Việt-Nam mình đến cái năm Giáp-tí vừa qua đây thật là phải một hồi deo neo khốn-khổ quá! Cái nạn nước lụt làm cho mấy tỉnh ngoài Bắc kỳ này biết dường nào là cơ-cực, thì cái nạn gió bão làm cho mấy tỉnh trong Trung-kỳ lại càng thảm-đát hơn. Cái ngày giờ dau đớn ấy kéo dài mãi cho tới bây giờ, bao nhiêu là ông già bà cả, dàn bà trẻ con, người cuốc bẫm cày sâu, kẻ làm rừng kiếm cá là một hạng dân thiện-lương vô tội của nước Việt-Nam mình vẫn còn đương ngắc-ngoải sống không sống được mà chết không chết cho ở trong cái vòng điên-bái lưu-li nhà không có ở, việc không có làm, cơm không có ăn, áo không có mặc; cứ như như những tin-tức ở các tỉnh Trung-kỳ mà bản-báo phóng sự gửi về đăng trên mục thời-sự tài cái nỗi thương tâm thảm mục thật không tranh nào mà vẽ cho xiết, không bút nào mà tả cho cùng. trên Chính-phủ tìm phương chẩn tuất, dưới dân-đoàn khởi cuộc nghĩa quyên, mà rút lại thực-huệ vẫn chưa phỏ-cập được cùng dân, tiếng rên ôm gào cơm vẫn eo-óc khắp một giải Hoành-sơn, đến có cây núi Ngự phải deo sầu, sông nước sông Linh đều gợn tủi. Phát gạo phát tiền, thì đi tự trên nguồn dưới bể lận lội có chỗ tới một hai ngày đường, chẩu chực có khi tới năm ba buổi, thàng lính được một vài lế lắm, năm sáu đồng xu, lại kể có người không, kẻ được người hốc, đói vẫn hoàn đói, mà cái hi-vọng an cư lạc nghiệp biết tới ngày mô! Hưng công đại chẩn, thì công-ngân của nhà-nước lại thường đến non nửa qua tay những lũ côn-đồ dăng-tư mà lọt vào túi mấy ông chức-dịch phát thế phát công, những người thật không có cơm ăn, không có việc làm, cố sức đem cái thân trâu ngựa, lấy huyết hãn của mình đầu đội vai mang, tay bùn chân lấm mà không khéo tay làm hàm vẫn chẳng được nhai, nhìn đói mồm hàng tuần hàng tháng đề đợi cho được có đồng tiền bát gạo cố-công, mà thế không phát, công không tính tới mình thì cũng đến om xương rã họng! Cực thay là cái nạn đói ở Trung-kỳ, mà khó thay là cái việc cứu đói ở Trung-kỳ!

Than ôi! Cứu tai tuất nạn là cái trách-nhiệm nặng nhất của chính-phủ mà cũng là cái nghĩa-vụ chung cả của quốc dân. Cái tai nạn ở Trung-kỳ, chính-phủ không phải là không hết lòng chẩn tuất, quốc-dân không phải là không nức lòng nghĩa quyên, mà đều chung qui không có bổ ích gì được bao nhiêu như thế, thì cái tai nạn ấy chẳng là cái thiên hình nhất-định, trời bắt tội dân mình tránh sao cũng không thoát nỗi được dư?

Thiết tưởng rằng thiên tai lưu-hành, nước nào chẳng có, mà tận nhân lực không phải là không chữa được thiên-hành. Tai nạn gì cho bằng cái tai nạn tranh chiến ở Âu-châu, mà người Pháp bây giờ đã hoàn-phục được hầu hết những nơi tàn phá. Tai nạn gì cho bằng cái tai nạn động đất ở Nhật-bản, mà người Nhật bây giờ đã tu bổ được hầu hết những chỗ hư hoang. Bởi đâu mà được thế? Bởi người Pháp với người Nhật đem hết thành-tâm nghị-lực mà chống chỏi với cái tai nạn bất kỳ, chiến-cục vừa xong, tổng-thống Pháp là quan Poincaré luôn luôn thân-hành đến các miền tàn phá, bỏ tiền ra quyên trợ cho các làng một số lớn xướng suất cho các quan dưới mình sổ chi tiêu trong công-quĩ về một khoản tu phục các miền tàn phá cứ mỗi kỳ mỗi tăng, nợ Đức chưa thu được, nợ mới phải vay thêm cũng không chịu lòng, không thỏi chí, nhờ thế mà các miền tàn phá, nhân-dân lại cư-tụ được, ruộng đất lại giồng tỉa được, công-nghệ lại chấn-hưng được, chẳng bao lâu mà cái vết thương đại chiến lành hẳn như không! Nhật-bản động đất, Thiên-hoàng hạ chiếu tội kỷ, giảm ăn mười ngày, phát ra hàng triệu bạc tư-nô tiêu về việc chẩn tuất, các thần liêu trong nước đều phụng theo cái đức ý ấy mà hết lòng hết sức trù tính việc tu phục không thiếu một phương-pháp gì, nhờ thế mà trong hai tháng trời nhà mới làm nên được hơn năm mươi vạn tòa, thợ thuyền đã có chỗ làm công, bàng buôn đã có nơi mở cửa, bây giờ ở cái thành-phố tân tạo Đông-kinh đã san-sát nào học-đường nào bảo-quán, nào thư-viện, nào hội-quán, nào diễn đài, pháp-phới những cờ biệu buôn, nghi-ngút những khói nhà máy, có người bảo sau hồi động đất, cái khí-thế Nhật-bản lại càng thấy bồng bột hưng thịnh hơn lên, không phải là nói quá vậy. Trong lúc người Pháp có cái tai nạn chiến-tranh, ta không nghe Tổng-thống Pháp có ăn mừng chúc thọ, người Nhật có cái tai nạn động đất, ta không nghe Thiên-hoàng Nhật có yến hội hoan ngu, mà các quan đại-thần ở trong hai nước ấy trong lúc đó cũng không nghe có một vị nào thờ-ơ về chức vụ, chỉ lo có một việc yến quế dưỡng già, sâm nhung bổ thọ, tối nũng-nịu mấy chị hầu non, ngày mong mỏi vài ông ấm-tử, mà ăn dầm nằm dia ở nơi gác tía lầu son, các quan tiểu-thần, cũng không nghe có một vị nào giả dui làm điếc với cái tình-hình thống khổ, cái tiếng khóc kêu than vãn của lũ con đỏ đói rét lầm than, mà cứ việc dăng dưỡng thét trói, thét bắt, thét đánh, thét giam, rồi thủng thẳng vào ngơi ở chốn nhà tư, nào có hầu nương đỡ, cậu lính kêu cầu, đủng đỉnh những lễ đen cũng lễ trắng. Ấy người Pháp người Nhật đối với tai nạn như thế, mà ta gặp với tai nạn thì sao? Tai nạn của người Pháp người Nhật còn to gấp mấy tai nạn mình mà giải thoát được như chơi, tai nạn của mình chẳng vào đâu mà ta cũng chẳng giải thoát được xong, thì biết chắc là cái lòng cứu tai tuất nạn của ta không thành thiết được bằng người Pháp người Nhật vậy.

T.

Âu-châu điện-tín

Vô-tuyến-điện Indopacifi
Ngày 31 Mars 1925

Nước Pháp với bản án văn Genève

Quan Herriot có tuyên-bố tại hội-đồng ngoại-giao, và tài-chánh của nguyên lão nghị-viện rằng đã nước Anh không ưng-chuẩn bản án văn Genève, nước Pháp cũng không bỏ bản án-văn ấy. Ngài nói không ai là không công-nhận đường công-giới của nước Ba-lan đã ấn định trong hòa ước Versailles. Ngài lại nhắc lại rằng việc nước Đức vào hội Vạn-quốc, là một điều kiện cốt-yếu về việc lập lại bản hiệp ước nhất định.

Việc tuyển cử tổng-thống ở nước Đức

Cuộc tuyển-cử tổng-thống phải bỏ phiếu lại M. Jarres nhiều phiếu nhất được mười một triệu phiếu, rồi đến M. Brau được hơn tám triệu phiếu, M. Marx hơn bốn triệu phiếu; M. Chaelmann ngót hai triệu phiếu; M. Meld độ một triệu sáu trăm nghìn phiếu, M. Ludendorff bốn trăm nghìn phiếu

Việc nước Thổ-nhĩ-kỳ

Quân lính của chánh-phủ đánh đuổi những quân khởi nghĩa. Nhiều làng xin đầu hàng.

Việc phổ-thông bảo-cử ở Nhật

Hai nghị viện định đến ông cử đến 25 tuổi thì được quyền dự bảo.

Nước Anh với bồi khoản

Nước Anh đã giao cho Gia-nã-đại 35.000 livres về cái phần của tự nộp quốc-lý trong bồi khoản theo như chương-trình Dawes.

MẤY LỜI BÌNH-PHẨM VỀ CUỘC BÌNH AN SAU NÀY

Mới rồi M. Ammon có chân trong tòa Nội-các Mac Donald nước Anh trước đây, diễn thuyết tại Londres có nói:

Khi tôi dự vào quyền chính, tôi xét ra mới biết rằng cuộc chiến tranh sau này thực mới là một cái trò chơi chưa thấm vào đâu. Cuộc chiến tranh mới rồi mới gần phá hoại mất cái văn-minh của thế-giới, đến cuộc chiến tranh sau này, văn-minh thế-giới thực bị phá hoại vậy.

Tôi được tin rằng ở Hoa-kỳ có những nhà báo-học đương kế-cứu để chế thuốc nổ gớm ghê hơn ngạt đi-độc, để tức có xảy ra việc chiến-tranh, sẽ êm mà đỡ vào các tỉnh thành. Ở nước ấy người ta đương chế một pháp rất độc học bệnh lấy đi cho thật rộng xa.

MỘT NGƯỜI ĐÀN BÀ CÓ CHÁU SỚM NHẤT THẾ-GIỚI

Một tờ báo Âu-châu có nói: « Hiện nay thiên hạ đương xét xem đàn bà có cháu sớm nhất là bao nhiêu tuổi.

Một người đàn bà ở Hoa-kỳ, tuyên bố rằng mình mới có ba mươi tư tuổi đã có cháu gọi bằng bà, trong bọn tự đặc là mình có cháu sớm nhất thế-giới. Nay lại có một người đàn bà ở Ecosse, tên là Mrs Moyes lại muốn đòi cái giải quán quân về việc lấy. Người ấy kể mình lấy chồng ngày Mars 1905, lúc ấy mới có mười sáu tuổi, chồng năm mươi lăm tuổi, đến năm mười sáu tuổi hai tháng thì có con, lúc bấy giờ Mrs Moyes mới có ba mươi ba tuổi »

Hai bà tranh nhau cái giải khôi nguyên trên này, có lẽ không bà nào biết các bà Annam hẳn thôi. Nếu các bà biết các bà Annam mình, tất các bà phải công nhận rằng cái giải lấy không đàn bà nước nào tranh nổi với đàn bà Annam đây nhỉ. Thực thế, đàn bà Nam mình, ba mươi tuổi có cháu rất nhiều, mà đó là tính theo tuổi ta, là ba mươi tuổi, chứ nếu tính theo tuổi tây thì chưa đến ba mươi tuổi đã có cháu nội cháu ngoại cũng có.

Tin Trung-hoa

Học-sinh bãnh hưng

Hồi đêm khuya hôm 16 mars, bỗng có lệnh của chính-phủ bắt quan thủ tướng bộ giáo dục là Mã-tự-Luân phải lập tức từ chức. Ngài tin ấy ai cũng lấy làm ngạc nhiên. Sau mới rõ tại vì Mã đã xui bọn học sinh gây sự toan đánh quan tổng trưởng bộ ấy. Nguyên trưa hôm 16 ấy quan tổng-trưởng bộ giáo-dục là Vương-cửu-Linh đến bộ nhậm chức, khi đi xe hơi vừa tới nơi, thì thấy có một đoàn học sinh và các chức viên trường quốc lập xông lại chực đánh. May bấy giờ có một người trong vệ đội bắt súc cứu đem được Vương ra. Vương lập tức về ngay nhà không vào bộ nữa. Sau sở cảnh sát có cử người đến đẹp, nhưng cảnh học sinh không tan, mãi đến khi lính cảnh sát về thì bọn này tan. Cái cớ là vì bấy lâu Vương chưa nhận chức, Mã vẫn quyền chức tổng trưởng kỳ, ý muốn được nhận quyền mãi mãi, nên xui bọn đó hành hung.

Đoàn-kỳ-Thụy đã bị lệnh cử Lã-Phục thay Mã-tự-Luân.

Tin Trương-tác-Lâm

Trương-tác-Lâm định mua máy ở binh công sưởng của nước Đức trị giá là 300 vạn đồng. Hạn trong 18 tháng tới giả hết.

Tin Tứ-thụ-Tranh

Tứ-thụ-Tranh có điều trần về cái chính sách ngoại giao. Từ lại tấn cử Vương sủng-Huệ làm trú sứ ở nước Anh.

Các nơi đòi lương

Nhân chính-phủ có phát hành công trái mới là một nghìn vạn đồng nên Lư-vĩnh-Tường, Lý-cảnh-Lâm và Ngụy-tôn-Xương gửi điệp về đòi lương để chi về việc quân. Phùng-ngọc-Tường đòi những 480 vạn đồng, để chi vào việc đốn khẩn ở Tây bắc. Chính phủ đều phải dùng lời ngọt ngào mà chối cả.

Hoàng-minh-Đường đối với Tôn-Văn

Tổng-tư-lệnh xa-đoàn thứ hai quân Quảng-đông là Hoàng-minh-Đường, từ sau hôm đến Quảng-châu tế Tôn-Văn, rồi về nhà riêng vào buồng đóng chặt cửa lại, ngày đêm gào khóc rất thảm thiết, nhất định không ăn uống gì cả. Người nhà thấy thế sợ rằng Hoàng thương Tôn quá mà tự tử chăng, nên phá cửa ra và sai người ở luôn bên cạnh để trông giữ.

MỘT NGƯỜI ĐÀN BÀ KHẢNG KHÁI

Một người Pháp tên là Paul Grappe bỏ quán ngã từ tháng Mai 1915 mà rồn đi, sợ quan quân bắt được, phải ẩn vận gả đàn bà đi kiếm ăn lần hồi. Mãi đến khi nghị-viện ưng-chuẩn bản luật đại-xá, những kẻ đào binh không sợ bị trách nữa nữa, anh ta mới dám mạnh bước tiến danh và lại lần-hồn đàn-ông như cũ.

Một nhà chớp bóng biết chuyện, bèn thuê tiền anh ta đem cuộc phiêu-lưu của anh ta xếp thành cảnh, thiên-hạ xem

Trong khi anh ta ẩn vận đàn-bà có làm công cho một nhà chế không ảnh tên là Mme Olivier. Nhân nay anh ta lấy nhà chớp bóng thuê mình bèn đến xin chủ cũ cho phép mượn chỗ cửa hàng của bà để làm phòng để chụp mấy tấm ảnh về khi anh ta làm ở đấy trước, và hứa xin hậu-tạ phần mình.

Bà Olivier thấy Paul Grappe lại có gan dám đem cái chuyện nọ nhuốc cũ của hắn mà trục lợi như thế, bèn cự tuyệt không cho. Bà lại lấn bảo với sở cảnh-sát rằng: Tôi có đưa con trai đi lính bị thương, có chân trong hội cựu chiến binh, vì vậy việc anh Paul Grappe đến điều đình với tôi này, các hội viên hội ấy cũng biết. Vậy tôi xin báo để ngài biết mà phòng bị, kẻo ngộ tôi đã cự tuyệt mà đến mặt dạy lấy vẫn cứ vác mặt đến, các viên hội cựu-chiến-binh có sinh sự lôi thôi với nhau, thì tôi không biết đâu đấy. Được tin ấy, sở cảnh sát phải phòng bị mọi việc, nhưng anh ta biết thân cũng không đến nữa.

Nhưng chuyện như chuyện trên này ở các nước Âu-Mỹ vẫn thường có, cũng không lấy gì làm lạ. Nhưng cũng đáng khen thay một người đàn bà buôn bán tầm thường mà có bụng khẳng khái như vậy. Nhân dân một nước mà có lắm người khẳng khái như thế, thì những hạng mặt dày, tay đàn chẳng có, nhưng cũng không dám dương dương tự đắc như ở các nước khác, mà những đứa lừa thầy phản bạn, những kẻ tham lại ô quan, cho chí những kẻ làm bồm giả, bỏ sung gian để cầu sự phú quý tưởng cũng phải hổ thẹn giấu diếm chứ không dám phô phang hành diện với bà con.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Tôi nhờ quí chế bút làm ơn giải đáp cho việc sau này, nếu không phải kiện tụng gì thì may cho tôi lắm.

Nguyên ba năm trước, một người chủ nợ tôi có thưa tại tòa án tỉnh đòi tôi hai nghìn đồng nhưng cái số thật tôi nợ chỉ có một nghìn rưỡi mà thôi.

Tòa án xét xong chỉ bắt tôi giả một nghìn rưỡi và tính thêm tiền lãi thôi. Theo ấn lệ, tôi đã bồng đủ số giả người chủ nợ rồi. Vậy mà mấy hôm nay người chủ nợ lấy lại đem thưa tại tòa án đòi tôi cái số năm trăm đồng mà tòa án đã bác đi lần trước.

Xin ngài cho tôi biết người ấy nay có thể đòi được như thế không?

TRẢ LỜI. — Ông chớ ngại, cứ để người ta kiện cho người ta vừa tốn tiền vừa tốn công vô ích. Ông chỉ việc nhắc lại với quan chánh tòa án đệ nhị cấp rằng việc ấy ba năm về trước tòa án đã xử rồi mà người chủ nợ không có chống án.

Hễ quan hiểm phán xét rõ vẫn là việc trước thì sẽ bác cái đơn thành của của người ấy đi.

Ông muốn hỏi quan giải đáp cho việc này phải lắm, ông có thể viết dạ là việc ấy, người ta không thể kiện cáo gì được nữa.

HÀI ĐÀM

Sao không thấy ra nhỉ?

Một ông nghiện kiết mà lại nghiện cả rượu, lâm khi thuốc phải lấy rượu rửa xe để nấu mà hút; một hôm đang đổ rượu vào xe thấy rượu chảy ra lẫn với thuốc đen ngòm, cậu bé con ngồi đấy hỏi:

Thầy ơi! trong đó thầy cũng có thuốc phiện ư? mà cứ I đấy thầy đổ rượu vào luôn, mà sao không thấy thuốc nó ra nhỉ? » Cường-ký.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 23 độ
15 giờ 25 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ.	11	50
— nhì, —	10	60
— ba, —	9	65
Thóc hạng nhất, —	7	00
tiếp nghệ	7	92

Giá bạc. — Kể từ ngày 31 Mars 1925 giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1$ 88.

Tin đường xá. Vì phải sửa lại những cầu ở km. 30 và 35 + 628, nên con đường thuộc địa số 185 ở Thái-nguyên đi Cao-bằng đi lại được kể từ ngày 1er Avril 1925 trở đi cho đến khi có lệnh mới. Khi nào sửa xong sẽ báo ngay cho công chúng biết.

Con đường số 13 từ phủ Lạng-thương đến Ôn-châu đã đi lại được.

Tuần-dương hạm Anh từ bến Saigon. — Trước khi từ bến Saigon, M. Hamilton là chuồng binh *Durban* có gửi cho quan Thống-đốc Nam-kỳ bức điện-tín sau này:

« Nhân khi từ-biệt quí hải-cảng là nơi rất hậu-đãi khách xa, tôi rất lấy làm vui về thay mặt các võ quan và các thủy-thủ trong chiến hạm, và p ần riêng tôi, gửi lời rất thành-thực cảm ơn ngài đã tiếp đãi chúng tôi một cách rất nhiệt thành trong khi chúng tôi ở Saigon. »

Quan Toàn-quyền lại tiếp được của quan tổng lãnh-sự Anh ở Saigon bức điện-tín sau này:

« Quan trung-tá tuần-dương hạm Anh *Durban* ấy tôi chuyển để lên ngài lời cảm ơn rất thành-thực của trung tá và các võ-quan cùng thủy-thủ về sự tiếp đãi rất nhiệt-thành trong khi tuần dương hạm ở Saigon. Tiếp với lời cảm ơn của trung tá, xin ngài cho tôi kính gửi cả lời cảm ơn của tôi nữa.

Quyền tổng lãnh-sự Anh-sát-lợi »

Phái-viên sang Tân thế-giới. — Chính-phủ Đông-pháp định cử một quan chức sang Nouvelle-Calédonie và Tahiti để xét các thợ thuyền và phu phen ta mộ sang làm ở bên ấy. Nghe đâu chính-phủ sẽ cử quan giám-đốc Delamarre đi.

Các trường nam nữ Sư-phạm ở Đông-dương. — *Đông-dương quan báo* kỳ mới rồi có đăng một đạo nghị-định của quan Toàn-quyền chính-đốn lại các trường nam nữ Sư-phạm ở Đông-dương.

Theo như nghị mới ấy thì cứ lý ưng là mỗi xứ phải có hai trường Sư-phạm, một trường cho nam học và một trường cho nữ học. Việc kén chọn học-trò vào trường cũng các thể-lệ cũ vẫn nguyên như trước.

Những người thi đỗ khám không có bệnh gì truyền nhiễm hay là làm ngăn trở cho việc dạy học thì mới được liệt kê vào số đỗ.

Xem như vậy thì không những là phải thi văn hài mà lại thi cả cái sức khỏe nữa.

Việc xem bệnh ấy sẽ do một ông thầy thuốc của nhà trường khám.

Kỳ hạn học là bốn năm. Cứ 6 tháng một lần học trò phải thi tất cả về những môn đã học trước, cuối năm công điểm số cả hai kỳ, hễ số trung bình của hai kỳ có được 12 trong số 20 thì mới được lên lớp. Còn những người khác, những môn nào mà điểm số ở dưới 10 thì ngày khai trường phải thi lại những môn ấy. Thi xong, nên cho lên lớp hay cho học lại một năm hay phải trục xuất thì tùy ông đốc-học với hội-đồng giáo-viên định. Trong cái kỳ hạn học không ai được học lại quá cái số một năm.

Cuối năm thứ tư, học-trò phải thi bằng Cao-đẳng tiểu học (diplôme d'études primaires supérieurs franco-indigènes) và nếu đỗ kỳ thi ấy lại phải thi bằng Sư-phạm nữa (Brevet d'aptitude pédagogique).

Những người thi đỗ cả hai kỳ có thể được theo học bậc trung học bản xứ để rồi vào học trường cao-đẳng Sư-phạm hoặc là có thể được bổ giáo-học hạng tám.

Nếu chưa đầy 20 tuổi thì phải bổ phụ-tá cho đến năm 20 tuổi.

Những người nào chỉ đỗ bằng Cao-đẳng tiểu-học mà thi không bằng Sư-phạm thì được bổ làm giáo học tập-sự.

Những người ra năm 1925 và 1926 thì đến cuối năm cứ việc thi bằng Cao đẳng tiểu học và thi tốt nghiệp như trước và được hưởng các điều trên đây, nhưng từ ngày 1er septembre 1927 trở đi các nam nữ giáo học bổ lên hàng tám là, phải có bằng sư-phạm rày. Thi bằng này phải có bằng cao-đẳng tiểu học và tỉnh đến đầu học niên mình đi thi ít ra đã tập sự được 9 tháng ở trong một trường công rồi.

Kỳ thi lấy có một bài viết bổ về tâm-lý học hay luân-lý về đường giáo dục; một bài vấn đáp hỏi về chương-trình khoa tâm-lý và sư-phạm cùng là về luật của bực sơ-học ở Đông-dương; một kỳ thực-hành là dạy học trong hai giờ tại một trường sơ-học nào.

Tại sở giấy-thép. — Từ nay trở đi, phàm bề khi có chuyển tàu chạy về Pháp vào ngày chủ-nhật hay ngày lễ nào, thì trong những ngày ấy các phòng thu tiền ở sở giấy thép Hanoi Haiphong cũng đều có mở cửa cho công chúng gửi hàng, gửi các đồ có khai giá, gửi tiền bạc (mua ngân phiếu).

Tòa Thượng-thẩm. — Sáng hôm nay tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này:

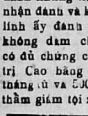
Giả mạo. — Việc Vũ-đình-Cao lấy thuế chợ thành-phố Haiphong thông đồng với người cựu lý-trưởng một làng thuộc huyện Hải-an, làm mạo văn khế cũ và phải thuế nhận 5 mẫu 2 sào ruộng đất ở địa-phận phố Sadit Carnot của người khác làm văn khế ban đứt cho một người buôn bán tên là Ng-thị-Cả tức Jeanne lấy 5 00 đồng là việc đã đăng rõ ràng ở kỳ báo trước thì nay tòa Thượng-thẩm xét đã chứng cớ, nên y án phạt Vũ-đình Cao 1 năm tù, Dương-văn-Tích (cựu lý-trưởng) 9 tháng tù và Dương-v Phổ (cũng là cựu lý trưởng) 2 tháng tù.

Bội tín. — Một người buôn bán ở phố hàng Bồ có giao cho Ng-t.-Bồ và con trai là Ng-tiến-Cảnh (đều làm thợ dệt cả) một bọn tơ đáng giá là 124 đồng để làm hàng, làm được đến đâu thì trả đến đấy mà trong 3 tháng thì phải trả hết, hiện có biên lại có chữ ký điểm, đến hạn khó giấy trả, người chủ tơ phải đi kiện ở sở Cẩm. hỏi hai mẹ con đã khai có nhận tơ làm hàng, khi trả hàng chủ tơ chê làm không kỹ thì đã phải đi vay đền lại hiện chỉ thiếu có 20 đồng nữa thôi. Trước tòa án Trùng-trị Hanoi thì hai mẹ con lại phản-đối khai là mua chịu tơ làm hàng đến hạn đã trả đủ rồi không nợ nần gì nữa. Nhưng không có chứng cớ gì là đã trả tiền lại cho chủ cả tơ nên tòa Trùng-trị phạt cả hai mẹ con mỗi tên 3 tháng tù và 25 quan án treo. Hai mẹ con chống án, đến lúc tòa Thượng-thẩm lại nói quanh một cách khác. Quan Chưởng-lý thấy mỗi lúc chối một khác cho là trá trá cũng chống án và xin phạt nặng. Tòa Thượng-thẩm y án nhưng không cho bưởng án treo.

Ấ-dâu bỏn tiền của quan viên. — Hôm 18 tháng 9 ông tây vào hồi 2 gi sáng nhà đầu Lý (Ng thị) ở tỉnh Sơn-tây, ăn uống vắng khách, thấy một quan viên lính tây gọi cửa vào đưa hai đồng xin ngủ trọ một tối, liền tắt lưỡi nhận, đưa vào màn tiếp chuyện trò tri-kỷ mãi. Đến sáng quan viên dậy lấy áo mặc để về trại, nhưng sờ đến túi áo thấy 35 đồng bạc ở túi biến mất mà hỏi thì đầu Lý không nhận bớn. Quan-viên lính tây phải trình sở cảm. Hỏi thì đầu Lý khai là quan-viên ấy đến đưa 2 đồng bạc bảo hát, đến lúc tan cuộc hát thì về chứ không ngủ trọ ở đấy bao giờ. Nhưng có chứng cớ là quan-viên lính tây mất bạc, nên tòa án Trùng-trị Hanoi phạt 3 tháng tù án treo, Quan Chưởng-lý thấy tòa sơ cấp phạt nhẹ, chống án xin tăng phạt. Tòa Thượng-thẩm y án phạt đầu Lý 3 tháng tù nhưng không cho hưởng án treo.

Chống cự lính Thương-chính. — Hôm 27 tháng 2 tây năm người lính Thương chính đến nhà Lê-v-Ruog là người Thổ ở ụlah Cao-bằng khám thuốc phiện lậu. Lúc khám xong không thấy gì, Lê-v-Rung chống cự đánh những lính ấy. Hỏi thì không nhận đánh và khai rằng những người lính ấy đánh có vàng tay đồ cướt không đem chống cự gì cả. Nhưng có đủ chứng cớ, nên tòa án Trùng-trị Cao bằng phạt Lê-văn-Rung 4 tháng tù và 500 quan. Tòa Thượng-thẩm giảm tội xuống 2 tháng tù.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ: 0$90

油屏鈴貝
專取式貝新鈴貝新鈴油徒食湯

ĐÃ CÓ
CHUYỆN GIẢI TRÍ
THỨ TƯ
Bán ở khắp các hàng sách
Giá 0$15

Tiền giúp người bị lụt. Bản-báo tiếp được bức thư sau này:

Thưa ngài,

Tôi mới nhận được một cái mandat 1000 quan tiền tây của hội « Hợp hữu hội Annam » ở Paris gửi về quyên cho dân bị lụt xứ Bắc-kỳ.

Tiền ấy tôi đã lĩnh ở sở giấy thép được 97 đồng, hiện đã gửi ra tòa bà phủ Thống-sứ rồi.

Người An-nam ta sang làm ăn ở Paris có bụng tốt nghĩ đến đồng-bào bị nạn ở nhà như thế, tưởng cũng là một sự đáng khen. Vậy xin ngài làm ơn đăng bức thư của hội « Hợp hữu » như sau này cho quốc dân được biết.

Nay kính.

Phạm-Quỳnh

Bức thư của hội « Hợp-hữu » như sau này:

« Nhân anh em chúng tôi sang làm ăn ở Paris, cùng nhau vui-vẻ, có khởi dựng lên hội Hợp hữu kể từ năm 1922 cho đến nay, trước là khuyên bảo anh em làm ăn, sau giúp đỡ chăm-chút nhau bị những lúc ốm đau hoạn nạn, ở bên này xa cha xa mẹ trông đi ngoảnh lại có một thân một mình, ở đất khách quê người, sau cứ mỗi năm là một lần nhớ đến ngày tết nguyên-đán nước nhà, anh em chúng tôi cùng nhau vui-vẻ, có làm một bữa tiệc, trước nữa là mừng về tổ-quốc được phong-đăng hòa-cốc và quốc-thái dân an, còn về phần chúng tôi ở bên Âu-châu này trước là họp mặt làm vui, sau là khỏi nhớ cửa nhà, và chúc mừng cho các quí-viên đồng-bào ở Paris sang năm mới làm ăn cho được bình-yên tấn tới cho bằng như người Âu Mĩ thì bản-hội chúng tôi ai ai cũng lấy làm vui-vẻ. Nhân bản-hội chúng tôi có mở bữa tiệc đêm hôm 31 tháng décembre 1924 rạng ngày năm mồng một janvier 1925 ở tại Paris. Tới 12 giờ đêm sang năm mới, có ông chánh-hội là Hoàng-ngọc-Hải có đọc một bài diễn-thuyết trước chúc mừng về tổ-quốc sau chúc mừng cho các quí-viên đồng-bào càng anh em trong bản-hội Hợp-hữu cho được thuận-hòa tấn-tới, cũng trong bữa tiệc đó các quí-viên đồng-bào An-nam và quí-khách Đại-pháp thì Tây-Nam ai cũng lấy làm vui vẻ lắm.

« Sau bản-hội chúng tôi ở bên này đường-sá xa-xôi, tuy rằng mất không trông thấy mà tai nghe thấy, ở bên nước nhà gió làm lụt lội đói khát, kẻ bắc người nam, vậy anh em chúng tôi nghĩ đến chỗ chôn rau cắt rốn cũng tấm lòng nhiệt-thành của anh em chúng tôi có khuyên giáo trong bữa tiệc đó được một món tiền là một nghìn chín quan (1009 fr.) để gửi về cùng về việc nước lụt. Bản-hội chúng tôi nhờ ông Phạm-Quỳnh tư gửi đi cho đồng-bào bị cai nạn đó. Sau nhờ ông đăng lên báo-chương hộ để tỏ tấm lòng nhiệt-thành của anh em chúng tôi đi làm ăn xa-xôi, ... »

Kẻ tên các viên chức trong hội:

MM. Hoàng ngọc-Hải, chánh hội, Ng-văn-Kiả, thủ-ngân; Ngô-v-Minh, phó hội; Võ-văn-Lợi, văn-thư; Hà-văn-Hợi, thư-ký. Hội-viên: MM. Sái-văn-Hòa, Bùi-đức-Thành, Đỗ-linh-Ngoãn, Ng-v-Vị, Ngô-văn-Lực Ng-v-Phúc, cô Ng-thị-Hai, Triệu-trọng-Toán, Trần-linh-Hợp, Ng-đức Quý, Trần-v-Sinh, Ng-v-Pháp, Trần-đình-Mạnh, Lê-v-Tiệp, Đào-cai-Chi, Triệu-cai-Tường, Lê-v Môn, Đỗ-đình-Xuân, Ng-v-Gia, Ng-văn-Quất, Ng-v-Tuyển, Ng-v Dương, Ng-v-Bích, Ng-trường-Vân, Phan quang-Triều, Ng-văn-Tuệ. Hà-văn-Gia, Ng-đức Vinh, Antoine Cyr, Jean Jacquet, Lý-v-Thi, Ng-v-Dăng. Ng-v-Dan, Ng-đình-Trúng, Ng-văn-Hai, Ng-văn U, Lê-v-Lược, Võ-thành-Long, Ng-v Nự, Nguyễn-văn-Khoa.

Ngạch học-chính. — Các giáo-chức có tên sau này đến được thăng thưởng từ ngày 1er Avril 1925 trở đi.

Thăng giáo học hạng tám:

M. M. Trần-văn-Phác Phùng-bá-Thu, Đặng-đức-Thái, Ng-văn-Nhi, nguyên giáo học tập-sự.

7 tháng giáo tập hạng tám:

Mme Lê-thị-Hồ và MM. Trần-ngọc-Bích Nghiêm-văn-Ninh, Ng-v-Chiêu, nguyên giáo tập tập sự.

HIỆU BÁO-CHẾ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
MỚI RỒI QUYỂN MẪU HÀNG
(CATALOGUE) Ở BÀY

Cái nạn ô-tô. Hôm hết hội Bimson có một chiếc ô-tô chở năm người vừa đến ông vừa đến bà đi từ đền Sòng về Thanh-hóa. Chạy thế nào đến nỗi đâm sầm vào bờ rào sắt cạnh ga rồi lăn kềnh ra đấy, may có mấy ông Tây sở xe lửa ngồi ở ga thấy vội vàng chạy đến nâng cái xe lên, thấy gió những người trong xe mới chui ra được nên chỉ bị thương xoàng thôi, hiện bây giờ cái ô-tô hãy còn ở đó. Lại sáng hôm qua cũng có cái ô-tô đỗ kềnh ở giữa Cầu-giẽ cạnh ga Cầu-guột, cũng may chuyến xe-lửa ở Nam-định lên trông thấy hãm ngay được lại, phải đứng đợi đến hơn mười phút mới khiêng được ô-tô ra hãy giờ xe lửa mới có đường chạy.

Ngạch tòa-sứ. — M. Nguyễn-tri-Trung, thư ký hạng tư, trước để vào ngạch phủ huyện-quyền, nay lại thuộc về ngạch cũ và bổ đi tòa sứ Lạng-sơn, thay M Nguyễn-ngọc-Đỉnh mông bổ tri-huyện hạng ba.

M. Lê-phổ-Văn, thư ký hạng ba ở Moncay, được phép nghỉ 29 ngày.

Ngạch thừa-phái. — M. Thầm-trong-Quỳnh, thừa phái châu Tiên-yên (Hải-ninh), được phép nghỉ 29 ngày.

Nguyễn-văn-Thục, thừa phái châu Lương-sơn (Hòa-bình), được phép nghỉ 29 ngày.

Ngạch công-chính. M. Tôn-thất-Tùng, *chef d'équipe*, nay được bổ làm *chef de chantier* tập sự tại sở công-chính Trung-kỳ.

M. Phan-văn-Cơ, cô hàng thành-chung Pháp-Việt được bổ thư ký tập sự tại sở công-chính Trung-kỳ, niên bổng 450 đồ g.

Ngạch tùy phái. — M Trần-hữu-Như, tức Nam, tùy p ái tại phủ Thống-sứ, được phép nghỉ 29 ngày.

Ngạch khán hộ. — Cô Trịnh thị-Tuất khán hộ tạm thời, đã trúng tuyển kỳ thi khán-hộ ngày 11 Mars 1925. Nay được bổ khán hộ tập sự tại nhà thương Bảo-hộ.

Quang cảnh Hà thành. — Hà-thành xưa nay vẫn là nơi phồn-hoa đô-hội, và lại là một nơi trung tâm-điểm về mọi nghề mọi việc ở xứ Đông-dương, bởi thế nên ở Hà-thành ta người năm bảy hạng của vạn loài bà con Hà thành ta lại nếm trải đủ mọi mùi, phong lưu có, phú quí có, đê tiện có, nhỡ-nhàng có, trong một vùng không khí ở Hà-thành suốt ngày nồng nàn chan chứa những phong vị phồn-hoa, lẻ loẹt phô bày những trạng thái xa-xỉ, mấy ai có con mắt tinh đời mà phán đoán được kẻ đỡ người hay, kẻ hèn người trọng! Nhân vật đã thế mà phong cảnh cũ g n iều nơi danh thắng, tưởng Hà-thành cũng đáng là một nơi đứng đầu trong cõi Đông dương. Song cứ lấy con mắt nhà khảo-sát mà xem thì Hà-thành ta về trước không kể, còn 6, 7 năm về sau đây thì nhân vật khác xưa, mà phong cảnh cũng ra chiều thay đổi nhỉ. Nào đàn ông thì cũng đã tuấy nầy ra mốt nọ mốt kia, đàn bà cũng đã liệu ra áo nầy giầy nọ, chẳng qua cũng là chỉ a-dua nhau mà thay đổi mốt, để thường lại đến mốt ăn lông nằm lỗ mới yên thân! Lại từ năm ngoái các lính cảnh sát được đi giầy, được đi xe đạp, mà có khi được đi cả ô-tô nữa, mà đến cả các xe tay cũng sắp thay kiểu mới, các phu xe cũng sắp có phục sức riêng; bấy lâu nay thấy bảo nhiều cái mới xuất hiện ra rồi l...

Lại nói đến phong cảnh thì chùa Một-cột là một nơi tôi cũ cũng thấy sửa sang mới, chùa Quan-thánh quan Đốc lý đã hạ-lệnh bắt các nhà ở trong chùa giỡ đi để sửa sang mới lại, bờ hồ Hoàn-kiếm cũng sắp xây bờ mới, mà đến đền vua Lê cũng đã thấy mới rồi, lại đến cả trại Hàng-hoa cũng đã làm sau sát ti ng đường mới, các hè các phố cũng lại thấy sửa sang mới; thế tai nhân vật Hà-thành đã mới, quang-cảnh Hà-thành cũng mới mà có lẽ bắt đầu từ năm ngoái là năm dầu nhỉ, nên tôi được người chuyện trò tới là thì cũng gẫu một vài câu cho khuây khỏa trong lúc lỡ-thành, ai ngờ gẫu mãi sóa ra thân, trước còn chuyện « nàng nước », sau đến chuyện gia-đình, mà khi tàu đỗ bến thì hai người hình như quen nhau đã lâm. Sau tay bợm kia biết rằng bác nhà quê đã vào cạm, liền đem câu chuyện thực của mình ra nói, bảo đưa cho mượn 15 đồng bạc có chút việc và có người nhà làm ở hiệu Gô-đa, rồi sẽ dắt vào đó lấy tiền trả ít tế. Bác nhà quê nông-nổi và bác cũng theo vào nhà Gô-đa, ai ngờ nhà Gô-đa lại nhiều cửa, tay bợm vào cửa nọ ra cửa kia mà tếch thẳng; bác nhà quê thì quanh tìm quẩn mãi không thấy mới biết rằng mình đã vào trong, thôi thế là đi đòi nhà ma, lúc đó có kêu gào than khóc cũng là vô ích; có mấy người đứng đấy có xui bác nay đi trình cảm, song không biết bác có đi trình không.

Ấy đấy! cái cách đi lừa của chúng bây giờ thiên hình vạn trạng như thế, hà con ta nên lưu ý và những người có trách-nhiệm chúng nên lưu tâm.

K.

Đổi tên. — M. Ng-hữu Khoa, tổng sư Thanh-hương, tổng Hà-cát, phủ Xuân-trường (Nam-định), được đổi tên là Nguyễn-văn-Bản.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

Một tuần lễ chớp-bóng rất đặc-biệt!!!
Từ thứ 1er đến thứ ba 7 Avril 1925
TOU-FOU muốn lấy vợ
Đại hai-kịch 3 đoạn
LƯƠNG-HỮU-THẦN ĐIỀU LÉON CHALL ĐÓNG VAI TOU-FOU
TOU-FOU
Tou-Fou là ai?
Kép khôi-hài mới xuất hiện
Trên đời có một không hai!
Đóng vai nhân-vật đặc độ theo
Đóng vai bảo-hiệp cũng tài
Tả Tiền Đông từ nay nổi tiếng
Thảo tấm lòng ca xúc các ngài
Mỗi khi đến xem phải cười bỗ bụng
Tou-Fou hẳn tỏ một lá ai!
Kép khôi hài! mới trở tài!!!

Cuộc thi ngựa. — Hôm chủ-nhật 29 mars vừa rồi, hồi 2 giờ chiều, hội thi ngựa Hanoi đã mở cuộc thi kỳ thứ 11 về vụ 1924 1925. N ân được buổi nắng xuân ấm áp, nên người đến xem và đánh cuộc đông lắm. Các giải kết-quả n ư sau này:

Giải Roses 1.400 m.

Tên chuồng ngựa	Tên ngựa	Giải
Đ. K. Long	Faot	Nhất
Ng-huy-Hợi	Le Prélude	Nhì
Ng-huy-Hợi	Usurpateur	Ba

Giải Violettes 2.000 m.

Blanche	Bellonnelle	Nhất
Solaire	Ronsky	Nhì
Blanche	Durandale	Ba

Giải Chrysanthèmes 1 600 m.

Blanche	Bl se cœur	Nhất
Bleue	Victoire II	Nhì
Blanche	Csar	Ba

Giải Grand Prix 3.000 m. (ngự lai)

Blanchy	Abeille	N ất
Blanche	Brûleur	Nhì
Ng-h. Hợi	Mon-Désir	Ba

Giải Œillets 1 3 0 m.

Ng-huy-Hợi	Rigedin	Nhất
L. B. Tiến	Long-mã	Nhì
Roché	Espoir	Ba

Lại một cái đi lừa. — Trong cái thế-giới văn minh này, người khôn của khó, nên trăm nghề nghìn nghiệp đều phải tinh phải khéo, ngõ-hầu mới mong tiến-thủ được, mà đến cách đi lừa họ cũng phải dùng đến những mưu xuất qui nhập thần, mới đáy có xảy ra một chuyện tưởng cũng nên nói ra đây để bà con ta biết trước mà phòng bị.

Chuyến tàu ở Cực bờ về vừa đây, có một người ăn vận quê mùa, trong lưng ngồ chừng cũng sẵn 100 tạ tiền, k ông biết tự đâu lên, trong khi ngồi tàu có một người cũng trạc ba mươi tuổi, ăn vận quần áo ngắn, nhưng trông cũng ra dáng lắm, đến tàu chuyện cầu thân với bác này. Nào bác nhà quê kia có ngờ đâu, mà còn có buồn gì hơn là buồn ngồi trong tàu thấy, nên rồ được người chuyện trò tới là thì cũng gẫu một vài câu cho khuây khỏa trong lúc lỡ-thành, ai ngờ gẫu mãi sóa ra thân, trước còn chuyện « nàng nước », sau đến chuyện gia-đình, mà khi tàu đỗ bến thì hai người hình như quen nhau đã lâm. Sau tay bợm kia biết rằng bác nhà quê đã vào cạm, liền đem câu chuyện thực của mình ra nói, bảo đưa cho mượn 15 đồng bạc có chút việc và có người nhà làm ở hiệu Gô-đa, rồi sẽ dắt vào đó lấy tiền trả ít tế. Bác nhà quê nông-nổi và bác cũng theo vào nhà Gô-đa, ai ngờ nhà Gô-đa lại nhiều cửa, tay bợm vào cửa nọ ra cửa kia mà tếch thẳng; bác nhà quê thì quanh tìm quẩn mãi không thấy mới biết rằng mình đã vào trong, thôi thế là đi đòi nhà ma, lúc đó có kêu gào than khóc cũng là vô ích; có mấy người đứng đấy có xui bác nay đi trình cảm, song không biết bác có đi trình không.

Ấy đấy! cái cách đi lừa của chúng bây giờ thiên hình vạn trạng như thế, hà con ta nên lưu ý và những người có trách-n iệm chúng nên lưu tâm.

K.

Đổi tên. — M. Ng-hữu Khoa, tổng sư Thanh-hương, tổng Hà-cát, phủ Xuân-trường (Nam-định), được đổi tên là Nguyễn-văn-Bản.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

Số 153

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Vũ-tùng nói:

— Để tôi tiến đại-huynh đi một quãng nữa, rồi sẽ trở lại.

Tống-giang nói:

— Hà-tất phải thế! Dẫu tiễn đi đến đâu, cũng phải có một lần từ biệt nhau. Thôi thì hiền-đệ cứ tìm vào núi *Nhị-long* mà nhập bọn với họ. Sau khi nhập bọn rồi, nên tế nống rượu. Khi nào triều-đình chiêu an thì hiền-đệ bảo *Lỗ tri-thâm* bỏ giáo về hàng, bấy giờ sẽ được tử tâm thế phong, lưu c ữ danh thơm ở trong sử xanh, cho khỏi uổng cái trong sử xanh, cho khỏi uổng cái trong rừng được, nhưng bây giờ lại về mùa đông thì dãi gió dầm sương, đêm hôm khuya-khoắt, chịu sao nổi những sự giá lạnh. G-ả-sử có giống độc trúng hay là hổ báo, há chẳng nguy cho tính mệnh lắm ru!

Tống-giang ngĩ lvậy, mới không dám ngi-ì, cứ theo con đ ường nhỏ đi tràn. Bấy giờ vào hồi canh mới, ở dưới mặt đất có một sợi dây buộc ngang gốc cây, mắt nhìn không thấy. Khi *Tống giang* bước tới thì bỗng nghe tiếng nhạc đồng vang động, có một bọn lâu la độ 15 người nhục tại đấy nhảy ra mà bắt trói *Tống-giang*. Chúng cướp lấy ngọn giáo và khăn gói, rồi dong đuốc sáng mà giải lên trên núi.

Tống-giang phàn-nàn kêu khổ thì đã giải đến trong sơn trại. Nhân có đuốc sáng, *Tống giang* trông thấy bốn mặt đều dóng giống gỗ, giữa lập một tòa trảo-sảnh, trong bắc ba cái ghế chéo có trám đỏ. Còn mặt sau cả thảy có một trăm mười gian thảo-p'ông.

Chúng trói *Tống-giang* vào cái cọc. Lại có mấy tên lâu-la ở trên thảo sảnh bảo rằng:

— Đại-vương vừa mới ngủ, ta không nên vào báo vội. Đợi khi đại-vương dậy, sẽ dâng bộ lòng này đem làm « *Tỉnh-tửu-thang* » còn thứ thịt trơi và ngon này tha-hồ cho bọn ta đánh chén.

Tống-giang ng ĩ thầm: Số-mệnh ta cũng truân-kiển lắm thay! Chỉ vì giết một mụ dân-bà chai lì mà gây ra bao nhiêu nỗi k ổ-sở. Ai ngờ thân ta lại chết uổng ở chốn này.

Bỗng thấy bọn lâu-la chăm đèn đốt nến, ánh sáng rực rỡ. *Tống-giang* bị lạnh, bấy giờ đã tê-dại cả người, chỉ đưa mắt nhìn bốn mặt xung quanh, rồi lại cái đầu thở dài mấy tiếng.

Độ sang canh ba, có mấy tên lâu la ở trong chạy ra bảo rằng:

— Đại-vương đã dậy.

Bấy giờ đèn nến ở trong thảo sảnh lại tuấp sáng hơn trước. *Tống-giang* ngẫ g nhìn thì thấy vị đại-vương ấy ở trong bước ra, đầu quấn khăn nhiễu đỏ, mình mặc áo lụa đ ều, ngồi ở chiếc ghế giữa.

Vị hảo-hán ấy người ở *Lai-châu* thuộc tỉnh *Sơn-đông*, họ *Yên* tên *Thuận*, biệt-hiệu là *Cầm-mao-hổ*. Nguyên là chân đi buôn đồ ngọa, vì tiền bất vốn, mới lưu lạc vào trong bọn *Lục-lâm* (1).

Vị đại-vương ấy tinh rượu trở dậy, ngồi ở cái ghế chính giữa mà phán hỏi rằng:

— Các còn bắt được chiếc trâu này ở đâu thế?

Bọn lâu la bẩm rằng:

— Dám bẩm đại-vương! Chúng con đang phục t i con đường ở phía sau núi, bỗng nghe tiếng nhạc đồng vang động thì ra chiếc trâu này một mình đeo khăn gói đi vượng phải dây chẳng mà ngã, vậy chúng tôi bắt đem về dây dâng nộp đại-vương, để dùng làm « *Tỉnh-tửu thang* ».

Yên-thuận nói:

— Nếu vậy hay! Các nươi đi mời hai vị đại-vương nữa đến đây để cùng nếm thử.

Bọn lâu-la chạy đi một chút thì thấy hai bên thảo-sảnh có hai vị hảo-hán đi ra. Một vị bên tả thì thân-hình ngũ đoản, hai con mắt sáng quắc, vốn người ở *Lưỡng-Hoài*, họ *Vương* tên *Anh*, biệt-hiệu là *Nụy-cước hổ*.

Vương-anh nguyên là xa-phu xuất thân, nhân đi ngang đường, thừa thế giết bọn phường buôn, cướp lấy hàng hóa. Sau việc giác đến quan. *Vương-anh* mới việt ngục trốn lên nói *Thanh-phong*, cùng *Yên thuận* chiếm cứ ở đấy để làm nghề bạo-lột.

Một vị bên hữu, mét mặt trắng-trẻo, râu ria chỉnh-tề, dáng người thanh tả, đầu quấn khăn đỏ, vốn người ở *Tô-châu* thuộc tỉnh *Chiết-giang*, họ *Trịnh* tên gọi *Thiên-thọ*. Vì hăn trắng trẻo khôi ngô, cho nên c ũng vẫn gọi hắn là *Bạch diện-lang-quân*.

Nguyên xưa làm nghề đ ă-ngân, thuở nhỏ có tập vũ-nghệ. Nhân đi qua nơi *Thanh-phong*, sẵy gặp *Vương-anh*, hai bên đánh nhau năm sáu mươi hợp mà không phân thắng bại. *Yên-thuận* thấy vậy, mới lưu ở trên núi, cho ngồi cái địa-vị tinh ba.

Bấy giờ ba vị đầu-lĩnh cùng ngồi, *Vương-anh* phán bảo bọn lâu-la rằng:

— Các con mau mau hạ thủ, lấy b ồ lòng làm « *Tỉnh tửu-thang* » đem đây.

Bỗng thấy một tên lâu-la bưng một cái chậu đồng lớn đựng nước đem để ở trước mặt *Tống-giang*. Lại có một tên lâu-la nữa xắn cao áo lên, tay cầm một lưỡi dao nhọn sáng loáng. Tên lâu-la bưng nước kia liền lấy hai tay té nước rửa bụng *Tống-giang*.

Nguyên trong bụng người ta phần nhiều có nhiệt huyết ngưng kết, vậy nên trước khi mổ bụng, thường dùng nước lạnh mà té rửa, cho tan thứ nhiệt huyết đi thì lấy bộ lòng ra ăn, thật được ngon lành sạch sẽ.

Tên lâu-la té nước hắn cả lên mặt *Tống-giang*, *Tống-giang* thở dài mà than rằng:

— Tiếc thay cho *Tống-giang* mà chết ở chỗ này!

Yên-thuận thình lai nghe được hai tiếng *Tống-giang*, tức khắc truyền bảo đừng tế nước vội, rồi gọi tên lâu-la mà hỏi rằng:

Người ấy vừa nói *Tống-giang* cái gì?

Tên lâu-la bẩm rằng:

— Dám bẩm đại-vương! Hắn nói: « Tiếc thay cho *Tống-giang* mà chết ở chỗ này! »

(Còn nữa)

1. Lục-lâm nghĩa là đảng cướp giặc.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
MẠ VÀNG
Máy mỏ-neo, 15 châu-kính
Mặt đá kim có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11$50
BÁN TẠI HIỆU:
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
7240

G. PAREL

Ai muốn hỏi gì cũng sẵn lòng bảo; chỉ bảo về những việc buôn bán và các việc khác. Xem xét các sổ sách, hoặc tính sổ sách
49, Avenue Puginier, Hanoi

CÁO-BẠCH

Mấy lời bá cáo gần xa,
Dịp này nông-vụ các nhà vừa xong;
Làm trai hễ lễ ngỏi không,
Cũng nên kiếm việc để dùng trí tiêu;
Bằng Danh về nhờ Đông-triều,
Mỏ than khai đã bao nhiêu năm rồi;
Mở mang cũng lắm thú vui,
Nhà thương sẵn thuốc cho người vệ-
Cửa nhà rộng rãi rung rinh. [sinh;
Khẩn cầu sẵn có miếu đình đôi nơi;
Nước ăn nhờ có máy hơi,
Ống truyền tuôn chảy đến nơi cạnh
Trò vui có sĩ-nê-ma, [nhà;
Chớp cho hàng phố các nhà xem không;
Có trường quốc-ngữ phổ-thông,
Đặt thầy giáo dạy nhi-đồng sớm trưa;
Bán buôn hàng hóa có thừa,
Chợ bày đồng đúc tàu đưa ra vào;
Việc làm công xá cũng cao,
Ước ngày chừng độ năm hào trở lên;
Đỡ đần nhờ có chủ quyền,
Giữ phần công chính giúp bên đồng-
Cuộc đua mở sổ vui sao, [bào;
May ai dự tráng lính vào đỡ chơi;
Chẳng là những thế mà thôi,
Hỏa hồng lại thưởng cho người lắm tiêu;
Hội tư cấp chủ đứng đầu,
Công-ngân cốt để giúp nhau lúc cùng;
Họ tên hình ảnh mấy dòng,
Hiện vào trong sổ để dùng lưu ghi;
Tiện cho lúc ở lúc đi,
Hình này tức cũng thể tùy thân đây;
Mấy lời biện bạch trên này,
Toàn là sự thực lỗ bày dám sai;
Dám xin liệt-quí tôn thai,
Rủ lòng quang cố khuyên người đàn
Hãy nên tuỳ một lần xem. [em.

Mỗ Bằng-Danh, đốn Uông-bí,
tháng một năm Giáp-tí

Kính trình

Bản-hiệu từ khai-trương đến nay được các ngài có lòng quang-cố và công-nhận cho rằng chè bản-hiệu thật không phụ tấm lòng tin-yêu của các ngài.

Trên này bản hiệu nhiều thứ chè đặc biệt thượng hảo hạng: nước đẹp hương thanh, cánh nhỏ, như chè Sứ-tử danh trà, Đại hồng Bào, Bạch kê-Quan, Mộ-tây-Thi, Trà chung-Vương, Ngọc-quan Âm, Thiết-la-Hán, vân vân.

Các ngài có lòng chiếu-cố xin kính mười đến bản-hiệu hoặc ở xa xin gửi lĩnh hóa giao ngân.

Kính trình
KIM-THÁI
HANOI: Số nhà 3, Phố hàng Ngang,
Téléphone 480.
HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách,
Téléphone 272.
2101

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đau mộ mắt, đau mắt, đau đa mang mắt, chảy nước mắt.
Muốn chữa khỏi các bệnh ấy thì nên dùng:

Thuốc Ciella

Giá một lọ: 0$80
Có bán tại: Nhà Ba-chuông Hanoi

Trộm cắp và bội tín. Sở mật thám đã cho xét về việc sở máy bay thua không biết ai lấy mất một cái hòm trong đựng các hàng hóa giá đáng 1000 fr. và việc Dương-văn-Tư kiện Phạm-thị Nhợ về việc bội-tín và ăn cắp.

Theo lệnh quan biện lý Hanoi, sở mật-thám đã cho xét về việc Nguyễn-văn-Bé đang đêm vô cớ vào nhà người ta và tội du-đãng với việc Trần-duy-Lương ăn cắp một cái giấy bạc 20 đồng.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Người điên. — Hôm thứ bảy vừa rồi, có hai người đàn-bà bình như mắc phải bệnh điên đi lang thang ngoài đường và nghêu ngao hát nhằm thì lính cảnh-sát bắt đưa vào nhà thương một người, còn một người giao trả người nhà ở Hàng-kênh.

Thuyền đâm. — Hồi 7 giờ 30 ngày thứ bảy tên Phạm-v-Sửu là lái thuyền trông nom một chiếc thuyền của M. Vi-hội-Ngọ ở đường Bonnal lại sở Cảm trình rằng thuyền hắn chở đá cho sở xi-măng vừa ra đến giữa sông bị cơn lốc làm. May không việc gì đến người.

Ốm đường. — Một người đàn-bà tên là Ng-thị-Mai 21 tuổi nằm ở đầu hè trường học Pháp-Việt đường Bonnal bỉnh như ốm nặng. Người ta đã cho mang vào nhà thương để trị.

Nạn mô-tô. — Hồi 16 giờ 40 ngày thứ bảy một người lính Tây tên là Achincff ngồi xe mô-tô đi đến phố ga thì va phải chiếc xe tay trên xe có con M. Cognon ngồi. Chiếc mô-tô hư hại hành đăng trước, còn tên kéo xe con M. Cognon bị thương ở chân.

NAM-ĐỊNH

Thuyền chuyên. — Tối hôm 25 mars, các hội-viên hội Amicale des Infirmiers Indigènes có đặt riệc trà tiễn biệt M. Ng-đình-Như là phó thư-ký của hội nay đổi sang Yunnanfou. Ai nấy đều tỏ lòng quyến luyến.

Sáng 27 mars M. Như đã lên đường. Xin có lời chúc ông và quý-quyến thượng lộ bình an.

Thanh-giang lai cảo.

PHÚ-THỌ

Hội đền Hùng tỉnh Phú-thọ. — Mỗi năm ngày 11 tháng ba ta, là hôm nhất được Tổ-vương, ngày mồng 10 quan tỉnh làm lễ quốc-tế mà để miễn nhà nước bảo-hộ có cấp tiền để làm lễ. Hội-đồng chúng tôi xin nhắc để các ngài nhớ ngày đến dự lễ cho đông, và có nên chỉnh-đốn lại điều gì thì cho Hội-đồng chúng tôi biết ý-kiến để sửa đổi dần dần cho được ổn-thỏa. Xin ngài nào đến dự lễ mà đêm nghĩ lại thì viết thư cho biết trước bốn năm hôm để sửa định sở nghỉ (Phong bì đề quan Án Phú-thọ).

Hội ba ngày mở từ sớm ngày mồng 9 đến chiều ngày 11, hội có các trò vui ở chân núi như sau này: 1· Hát chèo — 2· Leo dây — 3· Đánh cờ người — 4· Tổ tôm điếm — 5· Bu tiên — 6· Rước đèn ta — 7· Đốt cây bông — 8· Chọi bóng.

Hội-đồng lại có lời đề các ông các bà cùng thiện nam tín nữ biết rằng: ngày hội đền Hùng là ngày giỗ tổ chung cả nước, chúng ta nhớ đến nước thì phải nhớ đến ông tổ đã gây dựng ra nước. Bởi vậy đã có câu rằng: *Hội Hùng mười một tháng ba, có đi giỗ tổ mới là người Nam.*

Từ Hanoi lên đền Hùng, đi hỏa-xa chuyến thứ nhất thì 9 giờ 55 phút đến la-ga Tiên-cương (dưới Phú-thọ một ga) Từ ga vào núi Đền có non năm nghìn thước tây, ở trước ga có xe tay và xe ô-tô chực đón. Xe tay đã có giá nhất định, đã niêm yết tại trước cửa nhà ga và trước cửa nhà trạm, có lính gác trông nom, bánh-khách cứ lên xe đi, đến chân núi đỗ xe giả tiền, không phải mặc cả lôi thôi, ai không muốn nghỉ đêm lại thì đến 4 giờ rưỡi có chuyến hỏa-xa về Hanoi, 8 giờ tối đến nơi. Còn từ Việt-trì đến Phú-thọ thì trong những ngày hội công-ti hỏa-xa có đặt thêm nhiều chuyến đi lại luôn luôn.

Nơi nghỉ trọ thì ở chùa trên núi tầng thứ ba nhà hậu hai bên hành-lang và công quán cũ cũng rộng, lại ở trước chân núi có các nhà lập lấp và hàng quán đều nghỉ được cả, hoặc đi trở lại vào làng sở tại cũng gần.

Từ ga Tiên-cương đến chùa trên núi ba ngày hai đêm đều có lính tỉnh, lính phủ cùng dân phu canh phòng nghiêm cẩn, chẳng quan ngại gì.

Lại xin nhắc để khách thập phương đến lễ biết rằng: Giấy vàng bạc và hương thắp, xưa nay sở tại vẫn chế riêng một hạng, ít dùng đến vàng hương lọ sặc lọ mùi, ai đến lễ vàng hương thì nên chiết can bỏ, vào hòm ít nhiều (có hòm để trước hương án ngoài) để sau này hội-đồng thuê thợ vàng bạc những đồ thờ đền miếu, kẻo để miền tiền đền vàng hương chất thành từng đống, rồi sau những người quanh đó lấy đem bán đi nơi khác, thật là bất tiện lắm.

Hội-đồng kỳ niệm Hùng vương kính-đạt

Cuộc bắn thí. — Cuộc tập bắn hằng năm của lính khố xanh và lính cơ đã liều kết ngày 29 mars. Ngày hôm ấy có mở một cuộc bắn lấy giải thưởng.

Đã mười lăm năm nay, bây giờ mới lại có cuộc bắn thi, cho nên ngày hôm ấy ở trường bắn và trại khố xanh, thành ra một ngày hội vui vẻ lắm.

Những người được giải thưởng, sau khi đã đem cờ và hoa đi rong các phố thì có mở cỗ bàn tại trại lính anh em ăn uống rất vui.

Những người được giải thưởng đăng tên thứ tự như sau này:

Số linh	Tên	Chức
1278	Trần-v-Tích	cai
1574	Hoàng-v-Nho	lính
1519	Đinh-viết-Khâm	bếp
1559	Vũ-v-Châu	lính
1557	Trần-v-Thành	lính
1347	Trịnh-v-Lục	bếp
1526	Ng đình-Dzu	cai
1119	Lương-v-Nghiệp	đội
1381	Lê-văn-Bon	đội
1085	Hà-văn-Tang	cai
1082	Lương-v-Vọng	bếp
1002	Ng-văn-Khoát	bếp
1450	Đinh-v-Viên	đội
1314	Tạ-văn-Linh	cai
1543	Phạm-v-Một	lính
1621	Đỗ-v-Súc	lính
484	Ng-duy-Lệ	đội cơ
482	Hoàng-v-Hà	linh cơ
465	Đinh-v Bai	cai cơ
1414	Ng-v-Chân	bếp

GIA-LÂM

Một cái án mạng. — Sáng hôm chủ nhật 29 mars một tên hung-bạo làm phó lý ở một làng về huyện Gia-lâm, dám đang tay đánh chết một đứa con trai lên bảy, tuổi là con riêng vợ, rồi tự tiện mang ra đồng vùi lấp không trình báo gì cả. Cứ như lời một người trong họ thằng bé ấy đi khai thì đứa bị chết oan ấy có vẻ bảo mộng cho nên mới rõ. Người này thấy vậy cũng còn bán tín bán nghi, vội vàng khẩn áo đến chơi, không thấy thằng bé ở nhà đã hỏi chột dạ, kịp khi sang bên hàng xóm dò la thì mới biết được ngọn ngành, bèn lập tức lên trình quan thì sáng hôm qua hồi 8 giờ quan huyện sở tại đã cùng với thầy lục sự đến khai-quật lên thì thấy minh mẩy thằng bé hãy còn tím bầm nhiều vết đánh, thì đã làm biên-bản cùng bắt phó-lý về nhà để bẩm tỉnh.

Đâu chỉ vì sáng hôm ấy đương khi rửa chén nó lỡ tay đánh vỡ mất một cái mà đứa đốc ác kia, đánh đấm quá tay thế rào mà đến nỗi ra nông nỗi nỗi vậy. Thương thay.

SEN-HỒ (Bắc-giang)

Cướp. — Hồi 11 giờ đêm hôm thứ bảy 28 mars, có một bọn cướp mười mấy đứa vác dao quắm, mã-tấu xông vào nhà M. Nguyễn-v-Cửu bán hàng nước và cho thuê trọ tại làng Sen-hồ huyện Việt yên, cách ga chừng hơn 1 km. Hiện bấy giờ chủ nhà cùng bốn người ở trọ đương cùng nhau đánh tam-cúc có ai thấy tiếng phá cửa ầm ầm, người chủ nhà cùng mấy người ngồi đấy với vàng chạy ra chống-cự thì bị chúng đâm ngay người chủ nhà, hai nhát, một nhát vào bụng, rồi chúng ùa vào trói hết cả đàn bà con trẻ cùng mấy người kia lại mà vơ-vét người thì năm đồng ba đồng, từ cái xanh, cái nỏi cho chí liền nong xống áo; chúng lại đốt ba bó-đuốc sáng chưng lên và dọa rằng nếu ai dám ra ngăn cản thì chúng đốt cả xóm, nên chỉ phó lý cùng tuần phiên biết vậy mà đành trơ mắt chịu để nhìn.

Người khổ chủ tuy bị mấy vết thương hơi nặng nhưng cũng cố chạy đến huyện sở-tại cấp báo, vì từ đấy lên huyện chỉ cách nhau có ba km mà thôi. Quan huyện cả đem lính súng đến cứu, nhưng đến nơi thì chúng đã tẩu thoát cả rồi.

Cứ như lời khổ-chủ cung khai thì chúng vẫn có ý rình, vì hôm trước có một thằng cả gan dám cắt chỗ chui đầu vào xem, nhưng trong nhà còn thức, chạy ra đuổi thì nó lại chạy ngay. Mà sở dĩ chúng rình mò như thế là yên trí rằng nơi chứa trọ như tế thì các lái qua lại bẩn nhiều tiền, chứ chúng cũng thừa biết rằng nhà chủ còn có gì mà cướp. Vì khổ-chủ có nhận được mấy đứa ở làng bên cạnh thì việc cướp này có lẽ cũng chúng tra ra. Những người làng đấy ta-thán rằng: mấy vùng chung quanh thường có những quân du thủ du thực họp lập để cướp bóc tệ lắm, đến ngay ở nhà ga mà chúng cũng dám ra bắt gà bắt chó, còn nhà nào hơi có máu mặt là chúng kéo đàn vào cướp cho kỳ được. Mới ngay tháng trước đây một bọn khác vào cướp chùa Bồ ở trước cửa ga, chúng lấy từng cái áo sư tử đi thì chúng còn nể ai cái gì nữa.

Chắc bản quan sở tại cũng nhân việc cướp này mà trừ cho tiệt những quân ấy đi thì dân mới hòng yên nghiệp làm ăn được.

(Xem trang thứ IV)

Cuộc sổ số về việc lập Đài kỷ-niệm các trận vong chiến-sĩ

Chiếu theo nghị-định quan Thống-sứ Bắc kỳ ngày 23 Septembre 1924

Kỳ mở sổ ngày 1er Mai 1925

TẤM VẠN PHIẾU 1 $

1 lô	10.000$00
2 lô	5.000.00
5 lô	1.000.00
10 lô	500.00
100 lô	100.00

Từ nay trở đi ai muốn mua các phiếu cứ đến tòa Đốc-lý, các nhà băng, những nhà buôn to trong thành-phố và các tòa Sứ các tỉnh ở Bắc-kỳ đều có bán cả.

Chỉ mất có 1 đồng, mà may ra được những 10.000 đồng.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
Phố PAUL-BERT. — HANOI

CÁC VỊ ĂN THỨC UỐNG

Sữa đặc ngọt ANGE GARDIEN	Một hộp	2 fr. 90
Mật Saint James	Một lọ	5 fr. 50
Mến Dufour, một lọ thủy tinh 500 grs		9 fr. 50
Vermouth Cinzano, rất ngon	Một lít	10 fr. 00
Cassis fournier nước quả nguyên chất	Một lít	15 fr. 00
Rượu vang nguyên chất	Một chai	165 fr. 00
Rượu Rhum Phénix	Một lít	25 fr. 50

Kẹo mới, Socola và lễ Pâques
Mứt tết: Vải, cà, chanh, cam....
Các thứ bánh hạng

BOITE POSTALE N° 40

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ ba 31 Mars 1925
THẠCH NHÂN THÙY LỆ
Thâm tình người đã cũng thương,
Ghét nhau ai khéo đưa đường gặp nhau.
Có vai người đã.

Tối thứ tư 1er Avril 1925
TRẬN CƯỜI THỨ HAI
Vở chèo cải-lương soạn thành được 30 điệu hát. Diễn lần nào cũng được các liệt-quý đến xem trật đông. Mới 8 giờ tối đã ban hết cả các ghế ngồi. Nhiều ngài đã chola một tích hát hay, rất vui và có luân-lý lắm, ước ao rằng bản-hội diễn lại, vậy bản-hội xin lĩnh ý để các quý khách được hài lòng. Xin các ngài giữ chỗ ngồi trước kẻo lại hết sớm. Có bán vé trước từ tối thứ ba.

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh về cổ họng, phổi, đều có thể lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cái là uống:

Cachets du Docteur Nolal
0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phải yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhám, và gió lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay:

Le sirop Nolal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết bản bệnh.

Giá liền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng cẩn lòng cắt báo cho.

Agents d'Annonces en Europe
POUR LE
« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »
Sté Mutuelle de Publicité
14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKIOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Ngự-các phụng lời chân phê rằng:
Chiếu nay đại-thần phụng cẩn MONTÈS một thứ rượu bổ đã tăng ngự dâng qua rất hợp, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị gửi cho quí được phong chế-ông để lộ thần-ý.
● *Khâm thử.*

欽此三年四月初七日內閣奉
諭有旨賜酒用爲養氣補神之
藥服之有效特頒
賞賚以示
恩榮欽
遵

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiên-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Agents généraux en Indochine: GUARRIGUES, DUFOURCQ & Cie
PARIS — BORDEAUX — HAIPHONG — HANOI

HÀ-NAM

Động cái gì là giờ ngón ăn tiền. — Hôm vừa rồi tôi có qua lối chợ Bến-đầu, gần một làng kia, thấy một cậu bé đứng vơ vẩn ở đường, nước nở khóc, tay cầm mảnh giấy trắng tuộn tròn, tôi bèn hỏi sự tình thì cậu bé kể lại càng khóc rồi nói: « Tôi là học-trò theo lời thầy giáo bảo về lấy dấu lý-trưởng và chữ ký các người làm chứng vào giấy khai-sinh để xin chữ và dấu quan sứ để kịp độ đơn lên xin ứng thí kỳ thi bằng Sơ-học yếu-lược. Thầy tôi thì đi làm vắng chưa về, mẹ tôi yếu nằm ở nhà không ai đưa tôi đi xin dấu và chữ ký được, tôi phải nhờ ông cụ hàng xóm đưa đến nhà các ông kỳ-mục trong làng xin chữ ký thì các ông ấy đã cho rồi, duy chỉ còn dấu lý-trưởng, đến thì ông ấy bảo phải nộp một đồng bạc tiền bút giấy để bỏ quĩ. Nhà tôi nghèo không thể xoay được. Ông lão đưa tôi đã hết sức nói mãi, song ông lý cũng không nghe, sau ông lão khất họ để thầy tôi về có tiền thì giả, nếu không thì ông ta nhận giá đay cho tôi, nhưng ông lý cũng cứ khăng khăng một niềm phải nộp đồng bạc tiền giấy bút bỏ quĩ thì mới cho ». Cậu học-trò nói đến đấy lại khóc.

Ông lý nào thế? Thế thì thôi, lộng cái gì là giờ ngay ngón ăn tiền được. Cái thói tham nhũng ấy phỏng đã đáng tội chưa.

N. V. lai cảo

VIỆC KINH-ĐÔ

Quan Thống-đốc Hồng-kông đến Huế. — Chiều hôm 24 Mars hồi 6 giờ quan Thống-đốc Hongkong cùng quan thuộc địa Thanh tra đã đến Huế. Khi đến phủ Khâm-sứ thì có quân quan và phường nhạc nghênh-tiếp rất trọng thể trang-nghiêm.

Các ngài trú tại phủ Khâm-sứ, qua ngày 25 có đi du-lịch các nơi thắng-cảnh ở Kinh-đô, đến sáng 26 thì quan Thống-đốc lại đi vào Nam-kỳ, quan Thanh-tra còn ở lại Huế để xem xét công việc rồi sẽ đi sau.

Liều mình chết ở đường hỏa xa. — Ngày 20 mars vừa rồi ở gần gare Hiền-sĩ có xảy ra một người chết p mạng ở trên đường sắt khiến cho n nấy trông thấy bao xiết thảm thương vì rằng người ấy chính là con nhà quí phái gặp phải cảnh nghèo nàn tủi hổ lại bị kẻ ỷ quyền thế lấn hiếp vu cho những chuyện phi-vi để đến nỗi phải mất sở là thì chàng ta phải bỏ đi xa xứ, nhưng làm ăn cũng chẳng ra gì lại phải trở về trông thấy vợ con đói rách héo ruột thắt gan nên cậu ta phẫn thương vợ con qua đỗi phẫn giận kẻ ỷ quyền phép hại mình mà chẳng làm gì được, nên đành liều một thác cho rồi, để đem theo cái hờn oan ức về nơi chín suối họa may có thông thược ngày rửa hờn trả báo, chứ như ở nơi dương cảnh thì không làm gì được nhau.

Vậy khi chàng ta đã chết còn để lại một cái thơ ở trong túi mới biết rõ cái cớ sự liều mình của chàng là bởi thế.

Than ôi! Bởi hờn người mà mình phải chết thì cái hờn ấy thật cũng đã thảm thay mà trong điều hờn chắc có bề oan ức. Ước ao rằng cái thơ chàng để lại nếu được quan trên soi xét thương kẻ trải ro thì tra xét phân minh thì nơi dưới suối cũng được hả lòng oan ức vậy,

Vì đói mà tự vẫn. — Tại làng Nam phổ thuộc huyện Hương-trà có nhà kia vì đói kém quá mà cha con vợ chồng phải ly-tán, mỗi người đi mỗi nơi xin kiếm độ thân, ở nhà duy có đứa con gái 16 tuổi bị bệnh đau chưa đi không được mà xin ăn, đói đã năm sau ngày chẳng có hột cơm hột cháo, Thằng bé buồn tình qua lại ngủ rằng anh em cha mẹ nó đã bỏ nhà mà đi e cũng đã chết đói dọc đường rồi, nó sống ở với ai, nên treo mình trên ngọn cây mà tự tử, may sao vừa mới thắt cổ thì đã có người trông thấy mà cứu khỏi phải mang vong, trông thì ấy thế ai chẳng bấm gan héo ruột.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol chất: Salol và chất: Uroformine

Giá 1$80 một hộp

ĐỘC-TRÙNG SÁN-LÃI

Trừ tuyệt nhờ thuốc

Sán-lãi của quan lương-y DUHOURCAU bào chế

Cửu bệnh phùng y

Tên tôi là Nguyễn-văn-Điển ở xã Quỳnh-chân, huyện Duy-tiên, tỉnh Hà nam, tôi bị chứng ho xuyễn đã 20 năm, thân-thể suy-nhược, uống đã nhiều thuốc, dồn đâu có thầy hay cũng tìm, mà bệnh không được khỏi. Tưởng là phế tật. May tôi xem quảng cáo thấy hiệu « Tam-Tinh-Y-Quán » đồn rằng có thầy thuốc hay, chữa đủ các bệnh cho nên tôi mua thử 1 hộp 1$00 uống thấy bớt, sau uống đến 3 hộp mỗi hộp 5$00 thì khỏi ngay. Thân thể tôi mới được khang cường như cũ. Ân ấy không gì báo đền được.

Vậy có mấy hàng chữ để tỏ chút lòng cảm ơn.

HIỆU TAM-TÍNH-Y-TÔN

Phố hàng giầu, số 35, tỉnh Nam-định

Có bán thuốc chữa ở-phiện, ai nặng đến đâu uống cũng khỏi, uống vào người khỏe mà không một nhọc.

C. J. RONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

PURGATIF

Thuốc-xổ hiệu LE ROY

là thuốc của quan thầy ngoại-Khoa LE ROY bào luyện chế ra hồi năm 1798.

Tôi năm lấy tôi hay gây, thì thuốc hài dùng, càng ngày càng hay hiệt, danh truyền khắp cả thế gian, nhất là trong mấy xứ nóng nực.

THUỐC XỔ LE ROY dùng uống mà ngừa phòng các bịnh đau trong gan, các chứng rét, thì hiệu-nghiệm lắm.

CÒN THUỐC VIÊN LE ROY để Khi trong bụng đi bóc-rốc, ăn uống Không tiêu, trột đi đau bụng, thì nóng xổ hay lắm.

Ở Saigon, tại tiệm thuốc ông SOLIRÈNE.

bào chế sự hàng nhứt, trữ bán, không chỗ nào Khác có.

Tại PARIS, thì tiệm ở Rue de Seine, số 54

LE ROY

KEM MIỄU BERTHUIN

Pachod Frères & Cie

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酩 補

J. BLANC (*dệ nhất hạng bào-chế*)

Ông L. BLANC (*người nối-nghiệp*)

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每時午者啦每者啦沒嘶聽欺喫補

Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC

31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

Hoàn toàn Tuốc-viên

Đại lý ở các thuộc-địa Pháp toàn dùng một thứ thuốc này.

Gửi bán tại tiệm và các nơi bào-chế

Nhà chế thuốc LAGROIX, 39-41, Rue Philippe de Girard — PARIS

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rốc phổi, làm cho hay ho nên uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MẦU BỔ 1$40

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Hai sự rất ghê gớm ở bệnh lậu là: Yếu sức đi và mất đường sinh dục. Cái cơ-quan chính nó làm cho mất sức khỏe và những hạt sinh dục để hóa ra như hạt sinh dục của các người già. Không còn gì sợ hãi hơn là một người trai trẻ mà không sinh được những con mắm mọp? Vậy thì phải nên quan phòng các chứng này ra ở bệnh lậu và phải nên kíp chữa ngay khi mới bắt đầu có mủ. Nếu mới thấy trong đường tiểu tiện hơi đau, thì phải nên chữa ngay và phải nên giữ gìn những cơ-quan khác, bàng-quang, quả thận cho khỏi mắc bệnh về sau nữa.

Người ta đã có cách chữa rất công-hiệu là thuốc *Santal monal*. Dùng trong mấy hôm đầu là hết đau đớn, bớt sưng đường tiểu tiện và khỏi ngay lập tức. Thuốc *Santal monal* này dùng ở các nhà thương khắp hoàn cầu, vì nó là một thứ thuốc rất quí rất hay. Nó lẫn vào với nước tiểu và làm cho nước tiểu thành ra xanh, làm cho sạch những mụn cơ mọc ở các cơ-quan, như thế bệnh lậu khỏi ngay lập tức.

SANTAL MONAL

Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả.

2056

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa xương da dầy, đau da dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, kém tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

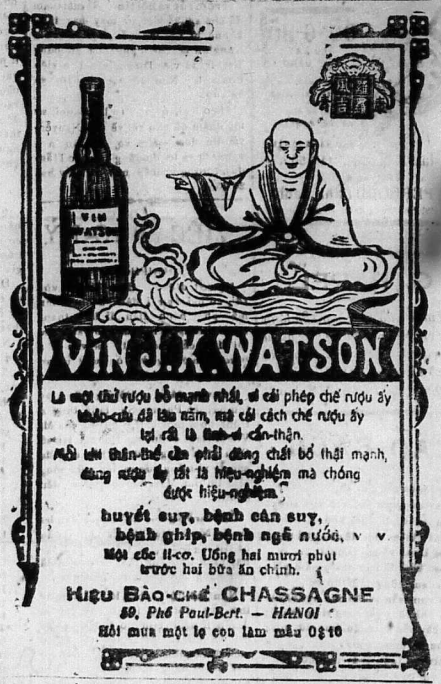
Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất: Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy thầy-cả đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy tại cả là thần-tế cần-thận.

Mỗi lần thần-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cần suy, bệnh ghịp, bệnh ngã nước, v. v.

Một cốc H-co. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Hiệu Bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert. — HANOI

Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

CÔNG-TY VẬN-TẢI ĐÔNG-PHÁP

7, Boulevard Bobillot — HANOI

XƯỞNG XE Ô-TÔ BOBILLOT

Bán các nơ Michelin cho ô-tô và xe tay

Độc-quyền về hạng ô-tô MAGOLA 7 và 10 mã-lực COTTIN DESGOUTTES 12 và 18 mã lực Camionnettes LUC COURT 1000 và 1500 kgs

Xưởng chữa xe do một nhà chuyên-môn chỉ-trương

Chữa các xe ô-tô xe ngựa và xe tay cũ thành mới

CHO THUÊ, MUA VÀ ĐỔI ô-tô và xe tay

Bán buôn các thứ

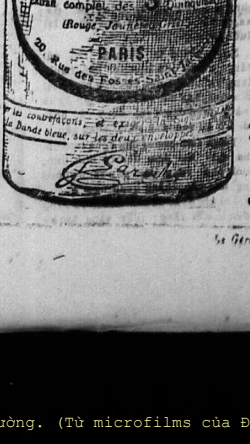
Gởi giấy thép thì để tắt là: CHEFOTAU HANOI — GIÂY NÓI SỐ 73

ƯU-ĐỘC CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TĂNG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RẾT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

CÁCH DÙNG

Nước Quina Laroche phải uống từ cốc to rồi ta ly ở bên. Cho nước sôi hòa với chút nước đường là uống mới ly, uống ở ly trước rồi sẽ ăn ở giữa cơm, thì ly ly chóng uống sẽ nên giỏi.

Quina Laroche chuyên trị nóng không phải nước mà thì trừ nóng mọc thì phải nước và nó nóng cho đỡ khát.

COMAR VÀ CÔNG-TI

ông chủ thuốc đang nhất tại Paris.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)